

EUROOPA KESKPANK

EUROSÜSTEEM

Majandusülevaade

5 / 2015

Kokkuvõte

Pärast tempo mõningast raugemist 2015. aasta alguses peaks maailmamajandus hakkama taas tagasihoidlikult elavnema, ent suurte piirkondlike erinevustega. USAs ja Ühendkuningriigis on märke aktiivsuse taastumisest, sellal kui Jaapanis viitavad kättesaadavad näitajad kasvuväljavaate halvenemisele pärast tugevat esimest kvartalit. Hiinas osutavad hiljutised andmed majanduskasvu hoogustumisele teises kvartalis, ent aktsiahindade langus on ebakindlust suurendanud. Maailmakaubanduse kasvutempo püsib vaoshoitud, peamiselt areneva majandusega riikide kaubandusmahu vähenemise tõttu. Üleilmne koguinflatsioon on aeglane, sest seda pärsib varasem energiahindade langus.

Euroala finantsturgude viimase aja arengut on iseloomustanud suurem volatiilsus, mis on tingitud peamiselt Kreeka ja tema ametlike võlausaldajate vaheliste läbirääkimiste suhtes valitseva ebakindluse kasvust. Ehkki euroala aktsiahinnad on alates juuni algusest üldiselt tõusnud, on viimastel nädalatel täheldatud mõningast silmatorkavat heitlikkust. Samal ajal on euroala pikaajaliste riigivõlakirjade tulusus püsinud üldjoontes muutumatu ja olnud aprilli keskpaigas täheldatud viimasest madalaimast tasemest kõrgemal. Saksamaa tulususe suhtes mõõdetud erinevused vähenesid Itaalias, Hispaanias ja Portugalis ning ülejäänud euroala riikides, v.a Kreekas, jäid need kokkuvõttes laias laastus stabiilseks. Euro efektiivne vahetuskurss nõrgenes.

Euroala SKP kvartali reaalkasv oli 2015. aasta esimeses kvartalis 0,4%. Kasvu toetas sisenõudlus tänu eratarbimise ja nüüd ka investeringute suurele osakaalule. Värskeimad küsitlusandmed kuni juunini on endiselt kooskõlas teise kvartali mõõduka kasvusuundumuse jätkumisega. Edaspidi peaks majanduse elavnemine veelgi laiaulatuslikumalt levima. Sisenõudlust peaksid soodustama EKP rahapoliitilised meetmed ja nende positiivne mõju rahastamistingimustele, aga ka edusammud eelarvete konsolideerimisel ja struktuurireformide elluviimisel. Ka madal naftahind peaks kodumajapidamiste reaalset kasutatavat tulu ja ettevõtete kasumlikkust endiselt suurendama, toetades seega erasektori tarbimist ja investeringuid. Lisaks peaks euroala ekspordinõudlusele tulema kasuks hindade konkurentsivõime kasv.

Inflatsioon läbis aasta alguses põhja ja on jõudnud viimastel kuudel taas plusspoolele. Aastane ÜTHI-inflatsioon vähenes veidi ning jõudis mai 0,3%lt juunis 0,2%ni. Kättesaadavate andmete ja viimase aja naftafutuuride hindade põhjal peaks see püsima eelolevatel kuudel aeglane ning aasta lõpu poole kiirenema. See tuleneb osaliselt 2014. aasta lõpus toimunud naftahinna langusega seotud baasefektist. Tänu eeldatavale majanduse elavnemisele, euro madalama vahetuskursi mõjule ning naftafutuuride turgudel valitsevale eeldusele, et järgmistel aastatel on naftahind veidi kõrgem, peaks inflatsioon 2016. ja 2017. aastal veelgi kiirenema.

Kitsa ja laia rahapakkumise kasvutempo on jätkuvalt hoogne. Kuna intressimäärad on madalad, toetab portfelli asendamine laia rahapakkumise kasvu ja üleõhhoiustel on M3 kasvus jätkuvalt suur osakaal. Laenudünaamika on jätkanud paranemist, aga püsib nõrk, eelkõige mittefinantsettevõtetele antud laenude puhul. Pankade laenuintressimäärad on veelgi alanenud ning kõige hiljutisem euroala pankade laenutegevuse uuring kajastab laenutingimuste ja laenuõudluse edasist paranemist. Lisaks on vähenenud laenuõudluse killustumine eri riikides ning suunatud pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid on aidanud laenupakkumise tingimusi parandada. Kokkuvõttes pakuvad rahapoliitilised meetmed, mille EKP 2014. aasta juunis kehtestas, märgatavat tuge nii ettevõtete ja kodumajapidamiste laenutingimuste kui ka euroala laenuvoogude paranemisele.

EKP nõukogu tegi 2015. aasta 16. juuli istungil oma korraliste majandus- ja monetaaranalüüside põhjal ning koosõlas eelkommunikatsiooniga otsuse jätta EKP baasintressimäärad muutmata. Mittestandardsetest rahapoliitilistest meetmetest peaksid varade ostukavad ka edaspidi sujuvalt edenema. EKP nõukogu taaskinnitas ka oma eelmist hinnangut, et on vaja hoida stabiilset rahapoliitilist kurssi, mille puhul pakub kõikide rahapoliitiliste meetmete täielik rakendamine euroala majandusele vajalikku tuge ja toob keskmise aja jooksul kaasa inflatsioonimäära püsiva naasmise tasemele, mis on 2%st allpool, ent selle lähedal.

Edaspidi jälgib EKP nõukogu endiselt hoolikalt finantsturgude olukorda ning võimalikku mõju rahapoliitilisele kursile ja hinnastabiilsuse väljavaatele. Kui mõni tegur peaks kaasa tooma rahapoliitika põhjendamatu karmistumise või kui hinnastabiilsuse väljavaade peaks märgatavalt muutuma, reageerib EKP nõukogu kõiki oma volituste piires kättesaadavaid vahendeid kasutades.